

Bilag 10.

Oversættelse.

Ambassadør Otto Borchs indlæg i Generalforsamlingen den 16. december 1968 vedrørende spørgsmålet om tilståelse af uafhængighed til kolonier og kolonibefolkninger.

Da Generalforsamlingen den 14. december 1960 vedtog deklARATIONEN om tilståelse af uafhængighed til kolonier og kolonibefolkninger, var afkoloniseringsprocessen allerede skredet godt frem, ikke alene for så vidt angik antallet af tidligere koloniområder, der havde opnået uafhængighed, men også — og i endnu højere grad — antallet af mennesker, som under denne proces var blevet statsborgere i uafhængige stater under deres egen regering. Deklarationen understøttede som bekendt alle folkeslags selvbestemmelsesret og krævede, at der blev taget øjeblikkelige skridt til i endnu afhængige områder at overføre al magt til den indfødte befolkning. Den danske regering støttede deklARATIONENS vedtagelse. Vi slutter stadig op om dens principper.

Ved at formulere de principper, som skulle være bestemmende for de tilbageværende koloniområders overgang til den ny status baseret på selvbestemmelse, kom deklARATIONEN til at tjene som et nyttigt grundlag for De forenede Nationers behandling af koloniproblemer i de kommende år og som retningslinje for de administrerende magter.

Siden deklARATIONENS vedtagelse har yderligere et betydeligt antal områder opnået selvstændighed ved samarbejde mellem den indfødte befolkning og den administrerende magt. Et hastigt blik på stigningen i antallet af FN's medlemslande siger i sig selv, hvor omfattende den videre afkoloniseringsproces har været. Men samtidig er det en dybt beklagelig kendsgerning, at der i dag, 8 år efter deklARATIONENS vedtagelse, er meget tilbage at ønske, for så vidt ångår dens gennemførelse, og at der er nogle områder, hvor kolonistyret forlængst burde have været bragt til ophør. For de fleste koloniområder,

der falder ind under et klassisk mønster, gælder det, at der ingen tvivl kan herske om, hvorledes deklARATIONENS principper skal anvendes. Men for nogle meget små områders vedkommende er en vis fleksibilitet nødvendig. Dette er blevet erkendt af Generalforsamlingen, som senest i sin resolution 2326 (XXII) opfordrede særudvalget vedrørende afkolonisering til at tage særligt hensyn til de små områder og til at fremkomme med henstillinger til Generalforsamlingen om de mest hensigtsmæssige metoder til at give befolkningen i disse områder mulighed for at udøve deres selvbestemmelsesret. Her må man anlægge en pragmatisk fremgangsmåde og i hvert tilfælde tage alle de særlige omstændigheder i betragtning. Det ville ligge uden for denne debats rammer her at omtale de tilfælde, der falder ind under denne kategori. Men jeg vil gerne i al almindelighed fastslå, at den danske delegation er enig i, at løsningen af disse områders problemer kalder på særlig opmærksomhed, at disse løsninger må hvile på streng respekt for retten til selvbestemmelse, og at der i denne henseende påhviler de administrerende magter et særligt ansvar.

De alvorligste af de tilbageværende koloniproblemer er koncentreret i det sydlige Afrika: Sydrhodesia, Namibia* og de portugisiske kolonier. Efter den danske regerings opfattelse skulle det ikke i disse tilfælde give anledning til noget problem, endstige tvivl, hvad der ville være den rette anvendelse af deklARATIONEN om tilståelse af uafhængighed til kolonier og kolonibefolkninger. Disse områder skulle forlængst have haft lov til at opnå frihed på grundlag af befolkningens udøvelse af selvbestemmelsesretten. Vi må imidlertid erkende, at vi i

* Sydvestafrika.